

**Hvorfor skal eleverne
inddrages i skolen,
når de voksne
ved bedst?**

DEN MANGFOLDIGE FOLKESKOLE

Samtlige 11 nordjyske kommuner og Professionshøjsolen UCN er sammen om det treårige projekt ”Den mangfoldige folkeskole”.

Her skal en lang række lokale indsatser være med til at løfte en af folkeskolens største udfordringer: At skabe rum til, at flere børn og unge kan lære og trives i den almene undervisning og deltage i skolens fællesskaber.

I Den Mangfoldige Folkeskole skal vi udnytte det potentiale, der er i at skabe en læringskultur, hvor vi afprøver og lærer sammen og lærer af hinanden lokalt og på tværs af kommunerne.

Rikke Borre Hartmann - Fagcenter Børn og
Unge - Aalborg Kommune

2

I dag er vi sammen med Rikke Hartmann, programleder for Børnevenlig By og Kommune i Aalborg, om:

”Hvorfor skal eleverne inddrages i skolen, når de voksne ved bedst?”

DEN MANGFOLDIGE FOLKESKOLE

Kurser og møder Videndeling Kommunale indsatser Om projektet

Den Mangfoldige Folkeskole

Samtlige 11 nordjyske kommuner og Professionshøjskolen UCN er sammen om det treårige projekt "Den Mangfoldige Folkeskole". Her skal en lang række lokale indsatser være med til at løfte en af folkeskolens største udfordringer: At skabe rum til, at flere børn og unge kan lære og trives i den almene undervisning og deltage i skolens fællesskaber.

Rikke Borre Hartmann - Fagcenter Børn og Unge - Aalborg Kommune
Kurser og webinarer →

Artikler og kursusmateriale →

Efter i dag

- Følg løbende med på hjemmesiden for ny inspiration, kompetenceudvikling og videndeling
- Spred gerne budskabet om mulighederne i Den Mangfoldige Folkeskole
- Videndel om dagens læring med kolleger og ledere

<https://www.denmangfoldigefolkeskole.dk/>

**Hvorfor skal eleverne
inddrages i skolen,
når de voksne
ved bedst?**

Hvem er jeg?

Rikke Borre Hartmann

Programleder for Børnevenlig Kommune og skolekonsulent
Fagcenter Børn og Unge, Aalborg Kommune

Baggrund

Uddannet lærer

Har arbejdet som lærer på både special- og almenområdet
Trivselsperson, SSP-lærer og Rettighedskoordinator på Herningvej Skole
Regional koordinator hos UNICEF Danmark

Det ligger mig meget på sinde, at børn kender deres rettigheder, og at vi hjælper dem til at gøre deres indflydelse gældende i sager, der vedrører dem!

Her arbejder vi med
Børnevenlig Kommune

Se mere om Aalborg som UNICEF
Børnevenlig By og Kommune her:

Child
Friendly
Cities
Initiative

AALBORG KOMMUNE
ER DEN 20. NOVEMBER 2022 ANERKENDT
SOM BØRNEVENLIG BY & KOMMUNE

unicef

for alle verdens børn

Her arbejder vi med
Børnevenlig Kommune

” Der er en kæmpe forskel på den måde man i dag går til arbejdet med børn og unge, sidestillet med hvordan man gjorde for blot fem år siden.

At blive Børnevenlig Kommune har sat et kæmpe skub i processen om at få en mere inkluderende og hensynsfuld kommune. Certificeringen har medført, at der sættes langt flere positive krav til, at der stilles spørgsmålstegn ved flere aspekter, både på politisk og administrativt plan.

Det har åbnet op for en mere indholdsrig dialog, der giver plads til friske perspektiver - og det er en fantastisk ting at overvære og deltage i.”

Sara Tvilling

Formand for Aalborg Ungebyråd 2023/2024

Mere om pilotfasen
som Børnevenlig
Kommune her:

**Hvordan kan vi skabe
øgede betingelser for
børn og unges
læring og trivsel
via inddragelse?**

Dagens program

Hvad I kan forvente, vi kommer omkring:

- Hvem er vi i lokalet?
 - Vores fundament – hvad står vi på?
 - FN's Børnekonventionen
 - Selvbestemmelsesteorien – trivsel og motivation
 - Hvad ved vi om inddragelse i skolen?
 - Hvad siger eleverne? Gider de?
 - Laura Lundy's model for meningsfuld inddragelse
 - Harts Deltagelsesstige
-
- Er der noget, du kan skrue på i egen praksis?

Undervejs er det vigtigt, at I tænker egen praksis og kobler til egen virkelighed!

Hvornår er der pause?

8.30	Velkomst og Tjek-in <i>Pauser indlagt undervejs.</i>
11.30	Frokost
13.30	Eftermiddagspause
15.00	Tak for i dag!

Hvem er vi i lokalet?

Navneskilt og kort præsentation

MENTI

Hvad er det
sværeste ved at
inddrage eleverne?

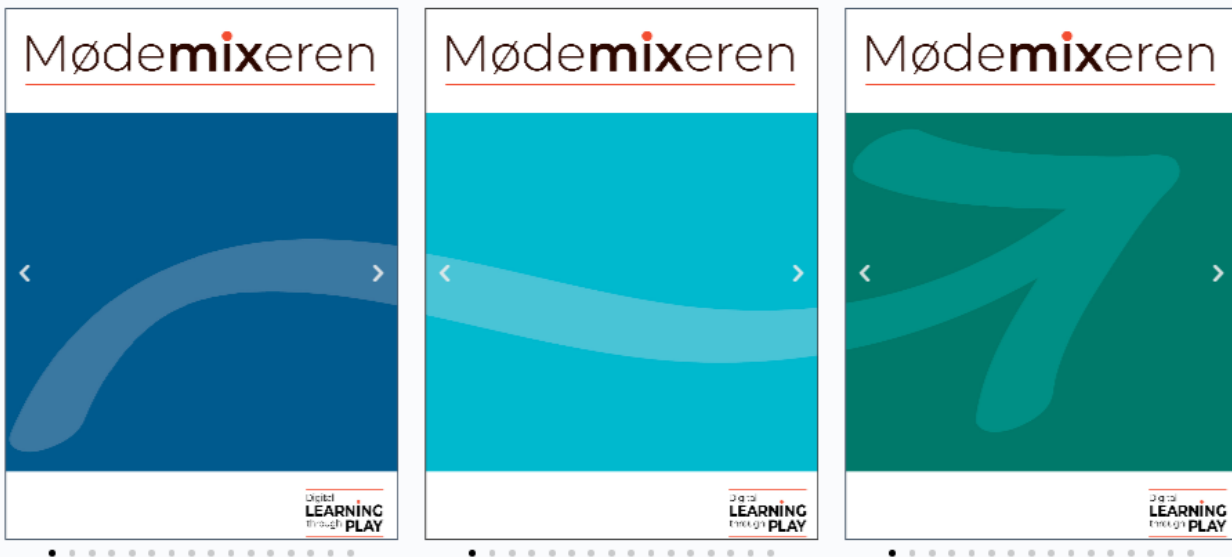
Kode: 34265022

Mødemixeren

Leg jer frem til bedre og mere varierede møder med god energi ved at eksperimentere med forskellige processer omkring møders start, midte og afrunding. Bryd lidt med traditionelle møderutiner og -former, og se, hvad der sker, når I mixer rundt i mødemixeren og opbygger jeres møder på ny.

Udvælg aktiviteter til mødets start for at skabe fokus, fællesskab og energi. Kombiner starten med processer til mødets midte, der sikrer høj deltagelsesaktivitet og skaber rum for refleksion. Rund mødet godt af med processer til opsummering, fastholdelse og evaluering.

TØM HOVEDET

Nogle dage er fyldt med mange aktiviteter og møder, og det kan være svært at omstille sig og være helt klar til mødet. Derfor kan det være en god idé, at I starter med at 'tømme hovedet' for tanker, ting, I skal huske, og mails, I skal sende.

Afsæt tid i starten af mødet til, at I kan tømme hovedet. Alle får udleveret et stykke papir og noter og tegner < alt det, som fylder i deres hoved her og nu. >

Tid: 5 min.
Materialer: A4-papir og skriveredskaber

En oplevelse fra **DIN** skoletid

*Tag et kort, der
kan symbolisere
dit minde.*

*Find en makker og
byt minde.*

PAUSE

Vores FUND AME NT

Folkeskolens formålsparagraf

Stk. 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem *lyst til at lære mere*, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2. Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så *eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle*.

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

Nye bestemmelser i barnets lov - Rettigheder

Reglerne er samlet i én lov.

Flere rettigheder til børn og unge:

- Ret til inddragelse og indflydelse
- Partsbeføjelse i visse sager fra 10 år
- Skal oplyses om retten til en bisidder
- Anmode om (anbringelse, støtteperson under samvær, suspenderet samvær og permanent anbringelse).

- § 2, stk. 2

“Hjælp og støtte efter denne lov skal ydes med afsæt i barnets eller den unges perspektiv, ressourcer og behov”

Underviseren

Du er elevernes underviser. Derfor er det en fordel for dig, at du kender til reformens initiativer på undervisningsområdet. Ét blandt flere konkrete initiativer er, at du skal øge dit kendskab til børns rettigheder, så du bedre kan tænke dem ind i undervisningen. Det er også væsentligt, at du kender til intentionerne bag Barnets lov – også selvom mange af lovens paragraffer ikke eksplicit handler om dit møde med børnene. Kender du til intentionerne, så forstår du bedre hvad kommunen fremover vil gøre for at øge børns rettigheder. På den måde vil du også lettere kunne trække på de samme principper som kommunerne, eksempelvis principper for børneinddragelse og ikke-stigmatiserende spogbrug, som fylder meget i de nye regler. Vi vender tilbage til principperne senere.

Vejviseren

Du kan måske, i nogle situationer, have mulighed for – og lyst til – at støtte dine elever på en særlig måde, hvis de har en sag hos kommunen. Her kan man sige, at du træder ind i rollen som vejviser. Du kan understøtte eleverne i deres møde med systemet og de nye regler. At fare vild i et komplekst system er ikke rart. Når det er i et system, der kan træffe afgørelser af ingrebende karakter for dit liv – og når du tilmed er et barn – så kan vigtigheden af tillidsfulde støttepersoner, der kan vise vej og hjælpe, ikke overvurderes. Barnets lov pålægger ikke dig, der er lærer, en pligt til at træde mere ind i denne “vejviserrolle”. Men måske kan det være en fordel for både dig og eleverne?

”Hvis man skal kunne snakke om noget svært, så handler det nok om, at man har lært fra man er lille, at det man siger betyder noget. At det er ok. Så er det nok også lettere at snakke om det, der er svært.”

Børnekonventionen – hvad er det egentlig?

FN-KONVENTIONEN OM BARNETS RETTIGHEDER blev vedtaget på FN's generalforsamling d. 20. november 1989. Det er derfor man kalder det Børnekonventionens fødselsdag d. 20. november hvert år. Man fejrer børns rettigheder.

Børnekonventionen blev ratificeret i Danmark i 1991. Det betyder, at Danmark formelt tilsluttede sig den internationale aftale og forpligtede sig til at overholde Børnekonventionen.

- Behov for særlige rettigheder for børn.
- Børnekonventionens artikler – altså rettighederne – gælder ALLE børn!
- En artikel kan ikke stå alene, men skal forstås i samspil med konventionens andre artikler.

Børnekonventionen – inddragelse og balance

Man må ikke diskriminere.
Det betyder, at alle børn har de her rettigheder.

De gælder, uanset hvem børnene er, hvor de lever, hvilket sprog de taler, hvilken religion de har, hvad de tænker, hvordan de ser ud, om de er drenge eller piger, om de har et handicap, om de er rige eller fattige, hvem deres forældre eller familier er, eller hvad deres forældre eller familier tror på eller laver.

Børn har ret til frit at sige deres mening om emner, der er vigtige for dem. Voksne skal lytte og tage børn alvorligt.

Når voksne tager beslutninger, skal de tænke over, hvordan deres beslutninger vil påvirke børn.

Alle voksne skal gøre det, der er bedst for børn. Regeringen skal sikre, at mennesker, der har ansvar for at passe på børn, gør det på den måde, der er bedst for børn.

Det gælder også børnehaver, fritidshjem, klubber, skoler og andre steder, hvor børn opholder sig.

Her arbejder vi med
Børnevenlig Kommune

Stem med fødderne!

At have rettigheder betyder også, at man har pligter

1. Helt enig

2. Enig, men...

3. Uenig, men...

4. Helt uenig

Undervisning **OM** menneskerettigheder

Viden om og forståelse for menneskeretlige normer og principper, for de værdier, de bygger på og de mekanismer, der beskytter dem.

Undervisning **GENNEM** menneskerettigheder

Undervisning og læring på måder, der respekterer såvel undervisere som eleveres rettigheder.

Undervisning **TIL** menneskerettigheder

Blive i stand til at nyde og udøve egne rettigheder og til at respektere og overholde andres rettigheder.

Viden – Færdigheder – Holdninger/Værdier

Refleksion og drøftelse!

Tænk på de børn, du møder i hverdagen og deres trivsel og motivation

Hvad oplever du? Hvad motiverer dem?

- *Tegn, skriv eller vælg et kort*
- *Brug et øjeblik på at tænke godt efter.*
- *Drøft herefter med din sidemakker.*

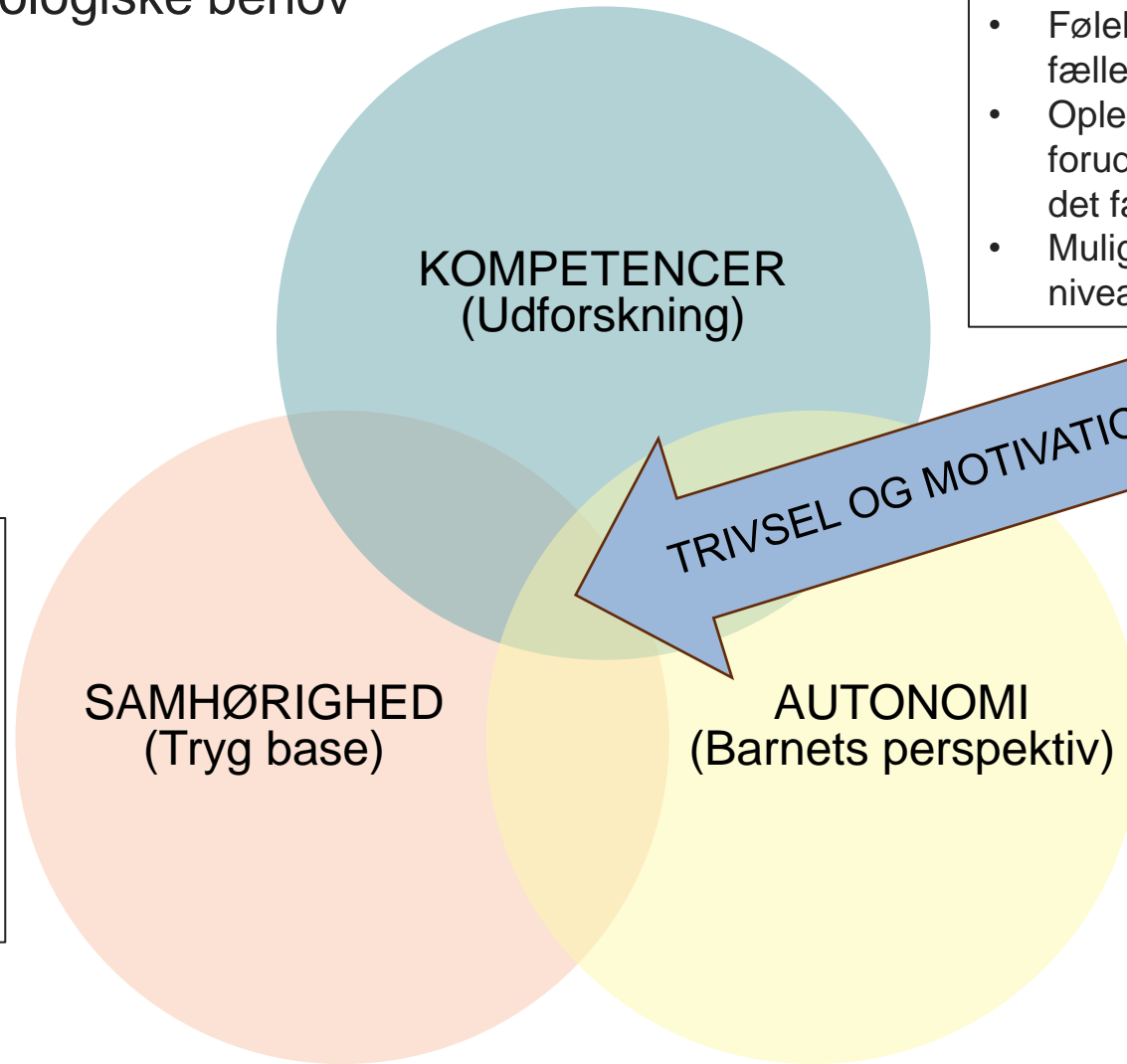

PAUSE

Selvbestemmelsesteorien

Grundlæggende, psykologiske behov

Edward L. Deci og Richard M. Ryan

- Følelsen af at have noget at byde ind med i fællesskabet og i undervisningen.
- Oplevelsen af at have de nødvendige forudsætninger, for at slå til. Både i forhold til det faglige OG det sociale.
- Mulighed for at blive udfordret på et passende niveau, ikke for meget og ikke for lidt (NUZO).

- Følelsen og oplevelsen af at høre til og være manglet ved fravær.
- Adgang til nære relationer.
- Mulighed for at få og give varme, nærhed og omsorg.
- Tryk base.

- Følelsen af at sidde i førersædet i eget liv – oplevelse af mening.
- Fravær af kontroltab og afmagt.
- Oplevelsen af at blive hørt og inddraget.
- At blive tilbudt relevante valgmuligheder.

Gider de overhovedet
blive **inddraget**, når det
kommer til stykket?

Medbestemmelse i undervisningen – fra elevernes perspektiv

Om undersøgelsen

- Spørgeskemabesvarelser fra 1.836 folkeskoleelever i 7.-9. klasse.
- Interviews med seks lærere og seks elever fra tre forskellige folkeskoler.

Udvalgte nøgleresultater

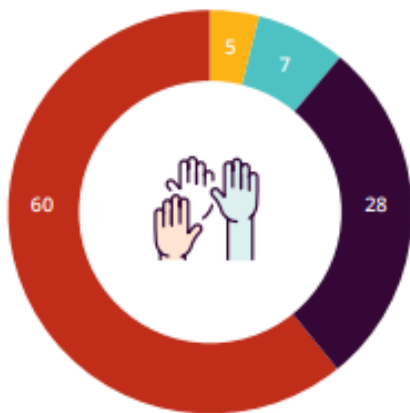
Blot 7 pct.

af eleverne oplever **tit** eller **meget tit**, at undervisningen er lavet ud fra de interesser, eleverne har.

60 pct. af eleverne

er **sjældent** eller **aldrig** med til at vælge emner i undervisningen.

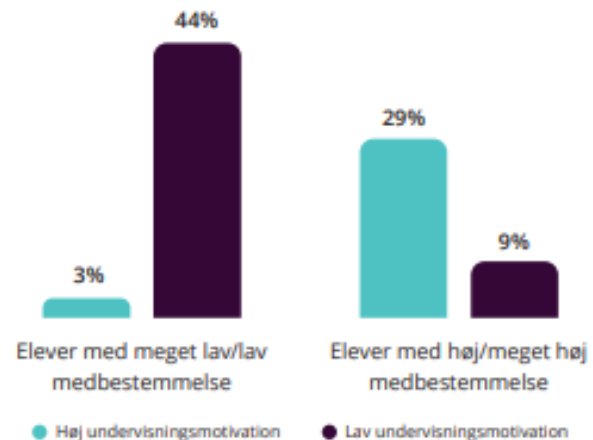
Hvor tit er du med til at bestemme, hvilke emner I skal arbejde med i undervisningen?

- Meget tit/tit
- Nogle gange
- Sjældent/aldrig
- Ved ikke

Medbestemmelse i undervisningen – fra elevernes perspektiv

6 ud af 10 elever

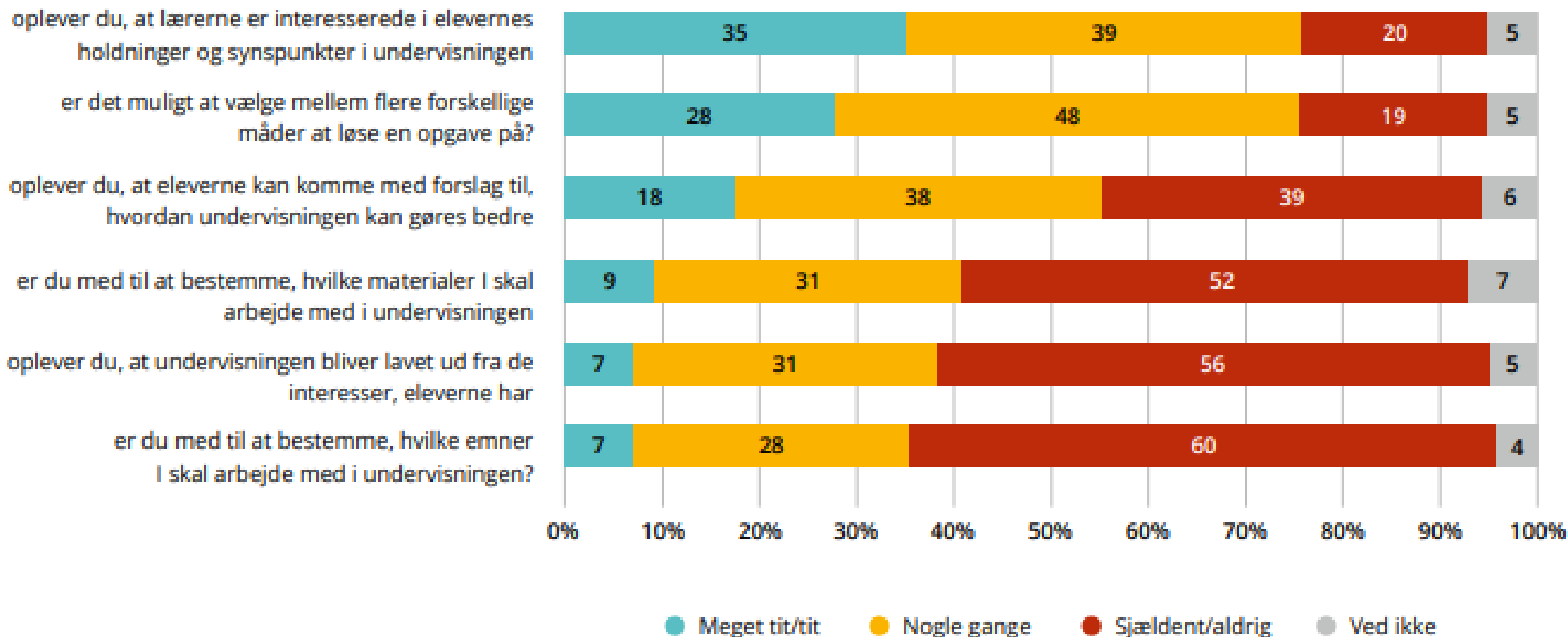
vil gerne være med til at bestemme mere i undervisningen.

Elever, der oplever meget medbestemmelse i undervisningen, er mere motiverede.

Stor variation i elevernes oplevelse af forskellige medbestemmelses- og inddragelsesformer

Hvor tit...

Figur 2: Elevernes medbestemmelse og inddragelse i undervisningen ift. forskellige former (pct.).

Note: N=1.826. Svarkategorierne er for simplicitet sammenlagt i figuren (meget tit/tit og sjældent/aldrig).

Medbestemmelse og skoleglæde

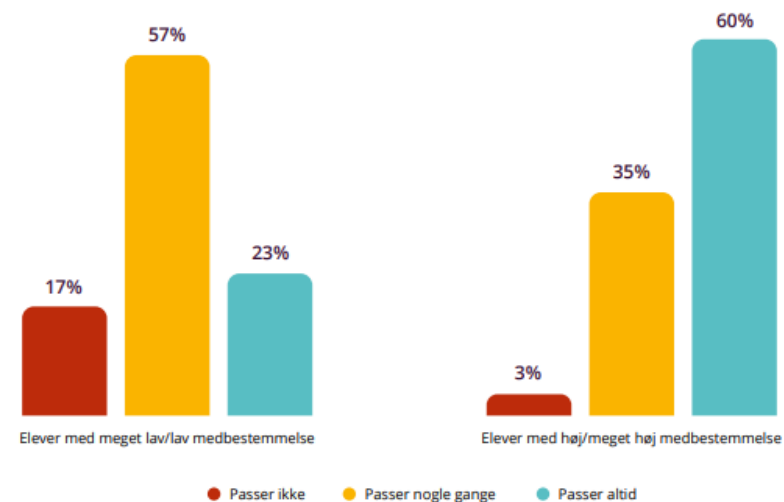
23% af elever, der oplever lav eller meget lav grad af medbestemmelse, er glade for at gå i skole.

Blandt elever, der oplever høj eller meget høj grad af medbestemmelse er det **60%**, der er glade for at gå i skole.

Medbestemmelse i undervisningen og skoleglæde hænger sammen

Hvor godt passer følgende sætning til din oplevelse af at gå i skole: Jeg er glad for at gå i skole

Lærerne – stort potentiale for forbedring

30% af lederne svarer, at en barriere for inddragelse i undervisningen er, at lærerne ikke ved, hvordan de kan inddrage.

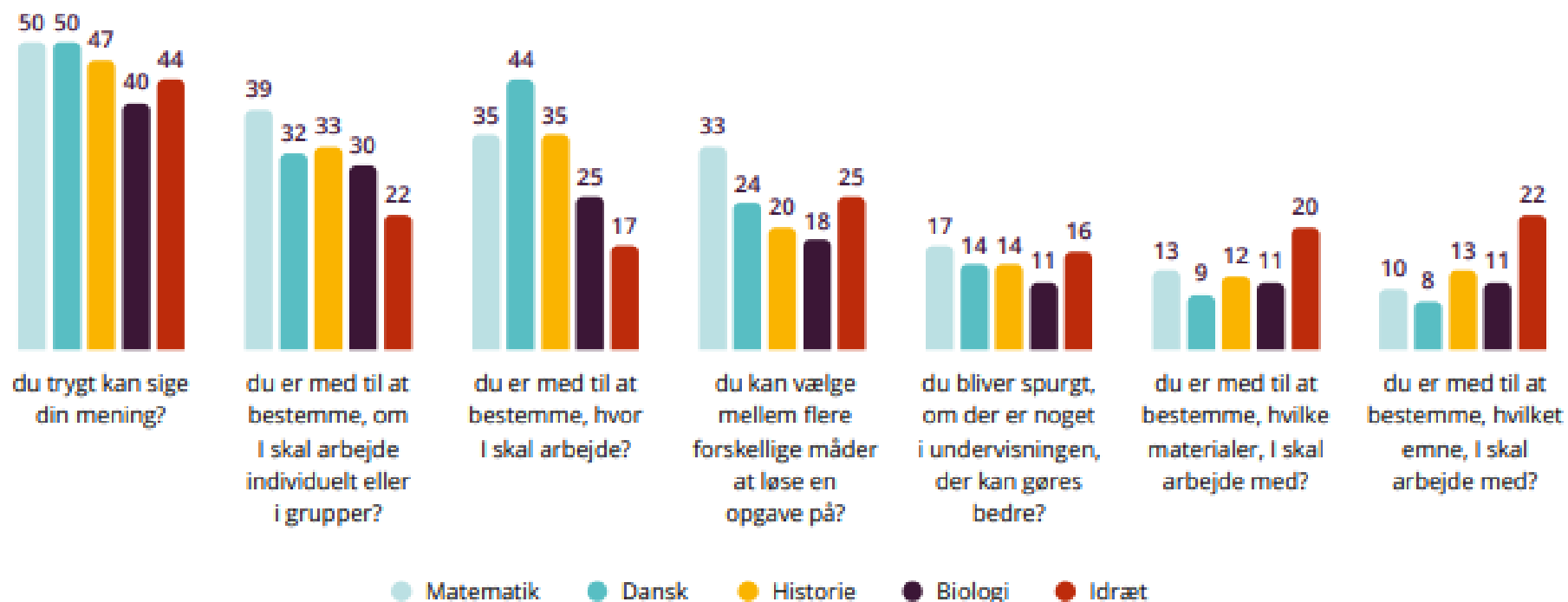
40% af lederne svarer, at en barriere for inddragelse i undervisningen er, at lærerne ikke tænker på at inddrage eleverne i planlægningen af undervisningen.

Store variationer i medbestemmelsesformer på tværs af fag

Tænk på din undervisning i faget [matematik, biologi, dansk, historie, idræt].

Hvor tit oplever du, at...

Andele der har svaret **"meget tit"** eller **"tit"**.

Figur 11: Elever, der svarer "meget tit" eller "tit" på spørgsmål til forskellige former for medbestemmelse i de fem fag (pct.)

Note: N=1.799-1.814.

MOTIVERENDE UNDERVISNING

– ifølge børnene

MOTIVERENDE UNDERVISNING

– ifølge børnene

mandagmorgen The LEGO Foundation
TIRSDAGEN

Mere medbestemmelse står højt på børnenes ønskeliste

Øverst på ønskelisten over, hvad børnene godt kunne tænke sig mere af i undervisningen, står opgaver, hvor de selv kan vælge emne. Generelt viser undersøgelsen, at børnene gerne vil bestemme mere i skolen, og at de oplever en øget motivation, når de inddrages i beslutninger om undervisningen. Det skyldes, at undervisning, de inddrages i, oftest opleves som mere relevant og brugbar for dem i hverdagen. For børnene er det vigtigt, at skolen og lærerne sætter nogle tydelige og klare rammer for elevinddragelsen, da det ellers kan blive for uoverskueligt og få den modsatte effekt på motivationen.

40 pct.

*af børnene vil
gerne være med
til at bestemme
mere i skolen*

*Det var sjovt at lave en modellervoks-
figur af en panda og bygge dens levested
af sten og gips og sådan noget, fordi vi selv
skulle finde ud af det.” – ALEXANDER, 4. KLASSE*

Undersøgelsen bygger på data fra mere end 1400 danske skolebørn fra mellemtrinnet og udskoling samt over 600 skoleledere fra danske grundskoler.

MEDBESTEMMELSE MOTIVERER

“

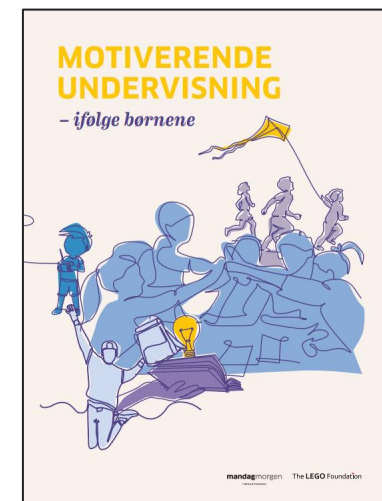
*Jeg ville gerne bestemme mere over,
hvad de [lærerne] gerne vil have,
vi skulle arbejde med. (...) Der kommer
bare en plan, så forklarer de det lidt,
og så skal vi lave det.”*

- VILLADS, 6. KLASSE

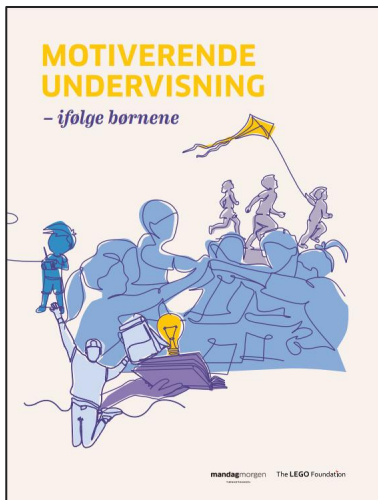
KORT FORTALT

Hvis man gerne vil gøre undervisningen bedre og mere motiverende for børnene, må man tage dem alvorligt, lytte til dem og lade dem få indflydelse på undervisningen. Børnenes ønsker til en mere motiverende undervisning omfatter i høj grad et ønske om at have medbestemmelse på undervisningen. Fire ud af ti børn vil gerne have mere medbestemmelse, end de har i dag. Omkring halvdelen af børnene oplever i dag, at de har medbestemmelse. I højest grad oplever de at have medbestemmelse over valg af emner i undervisningen. Ikke underligt er det særligt børn, der ikke oplever at have medbestemmelse, som samtidigt ønsker mere medbestemmelse. Men børnene udtrykker samtidig et stort behov for, at medbestemmelsen sættes i tydelige rammer.

Undersøgelsen finder ikke forskelle mellem børn med og uden særlige behovs ønsker til medbestemmelse, hvorfor der ikke er et særskilt afsnit herom.

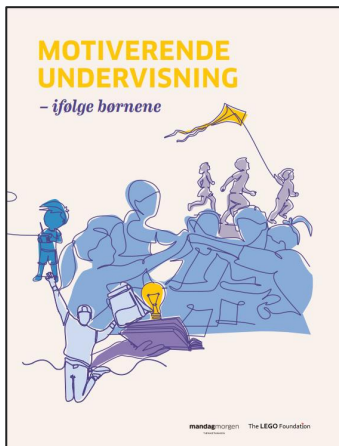
MEDBESTEMMELSE MOTIVERER

I børnenes perspektiv er det en udfordring og frustration, når de ikke ved, hvordan de kan få medbestemmelse, og hvad de kan få medbestemmelse over. Når man ikke får sat en retning for medbestemmelsen, er det svært at pege på, hvad man gerne vil bestemme mere over og hvordan: *“Jeg ved ikke engang, hvad det skulle være. Jeg har hørt om andre skoler, hvor man får lov at bestemme rigtig meget især i matematik. Jeg ved ikke rigtigt, hvad de mener med det”* (Mark, 7. klasse).

MEDBESTEMMELSE MOTIVERER

Det vil børnene gerne have mere indflydelse på

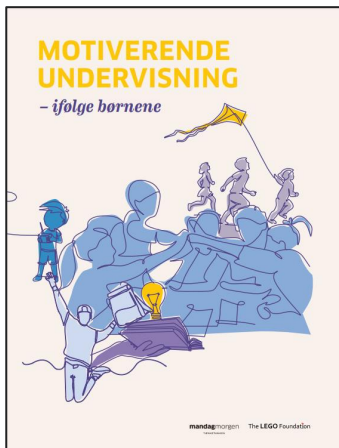
- Hvordan opgaver løses - 39 pct.
- Hvilke emner, de skal arbejde med - 36 pct.
- Hvem de skal arbejde sammen med - 9 pct.
- Hvor undervisningen foregår - 5 pct.
- Hvilke fag de skal have - 4 pct.
- Hvordan skolens fysiske faciliteter er - 4 pct.

Kilde: Epinion for LEGO Fonden og Tænk tanken Mandag Morgen

N = 341 andel af børn, som har svaret, at de gerne vil være med til at bestemme mere i skolen. Øvrige kategorier med en svarprocent på 1-2 pct. er ikke medtaget her.

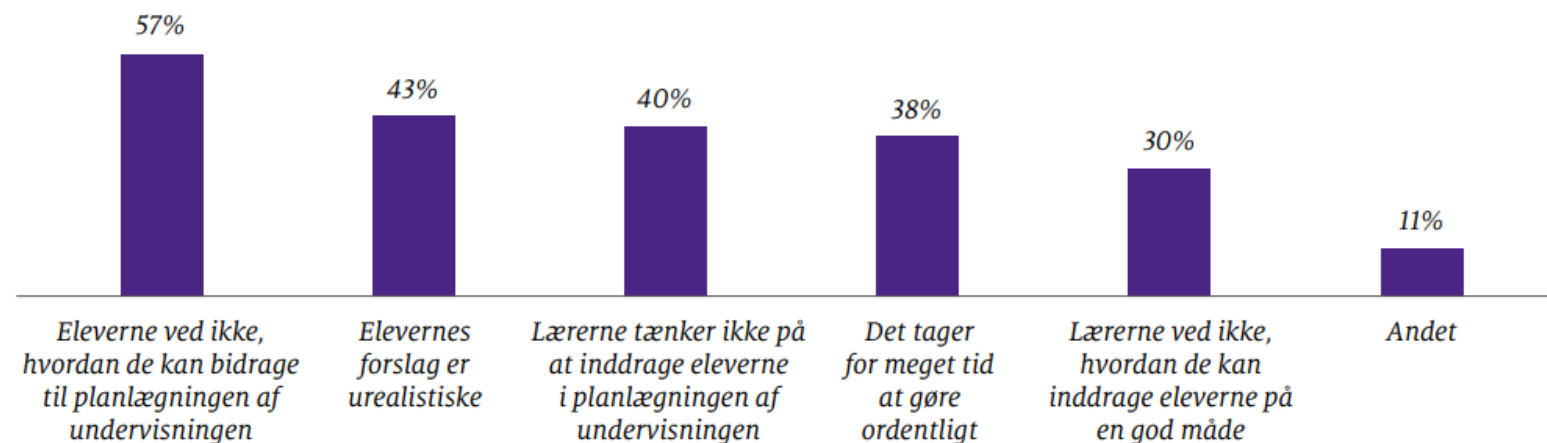

MEDBESTEMMELSE MOTIVERER

Skolelederne peger på manglende viden hos børnene, som den største udfordring ved elevinddragelse

Hvilke udfordringer møder I oftest, når I forsøger at involvere elever i undervisningen?
Kryds de tre største udfordringer af.

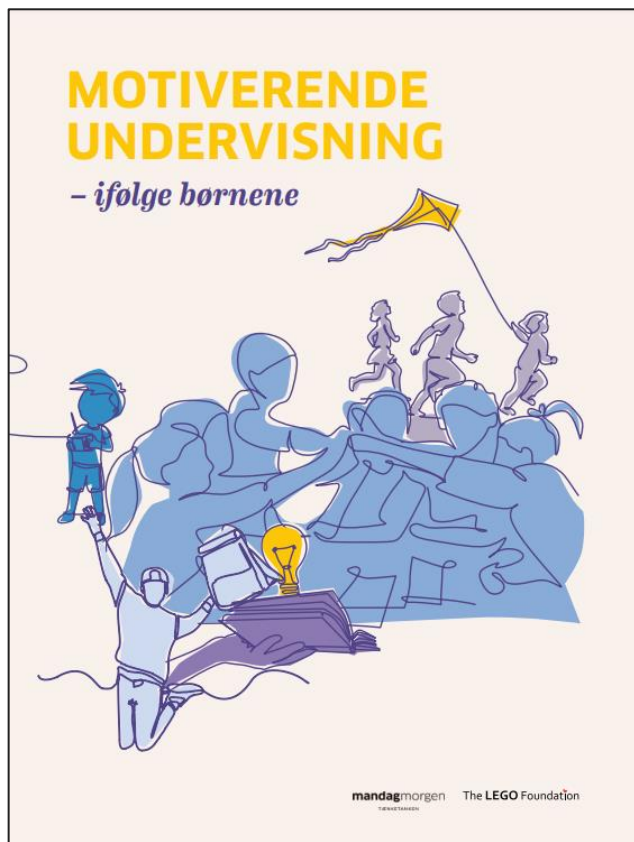

Figur 39: Udfordringer ved at inddrage børnene i undervisningen

Note: n=613. Øvrig svarkategori var: 'Ved ikke'= 7 pct.

Kilde: Epinion for LEGO Fonden og Tænketaanken Mandag Morgen

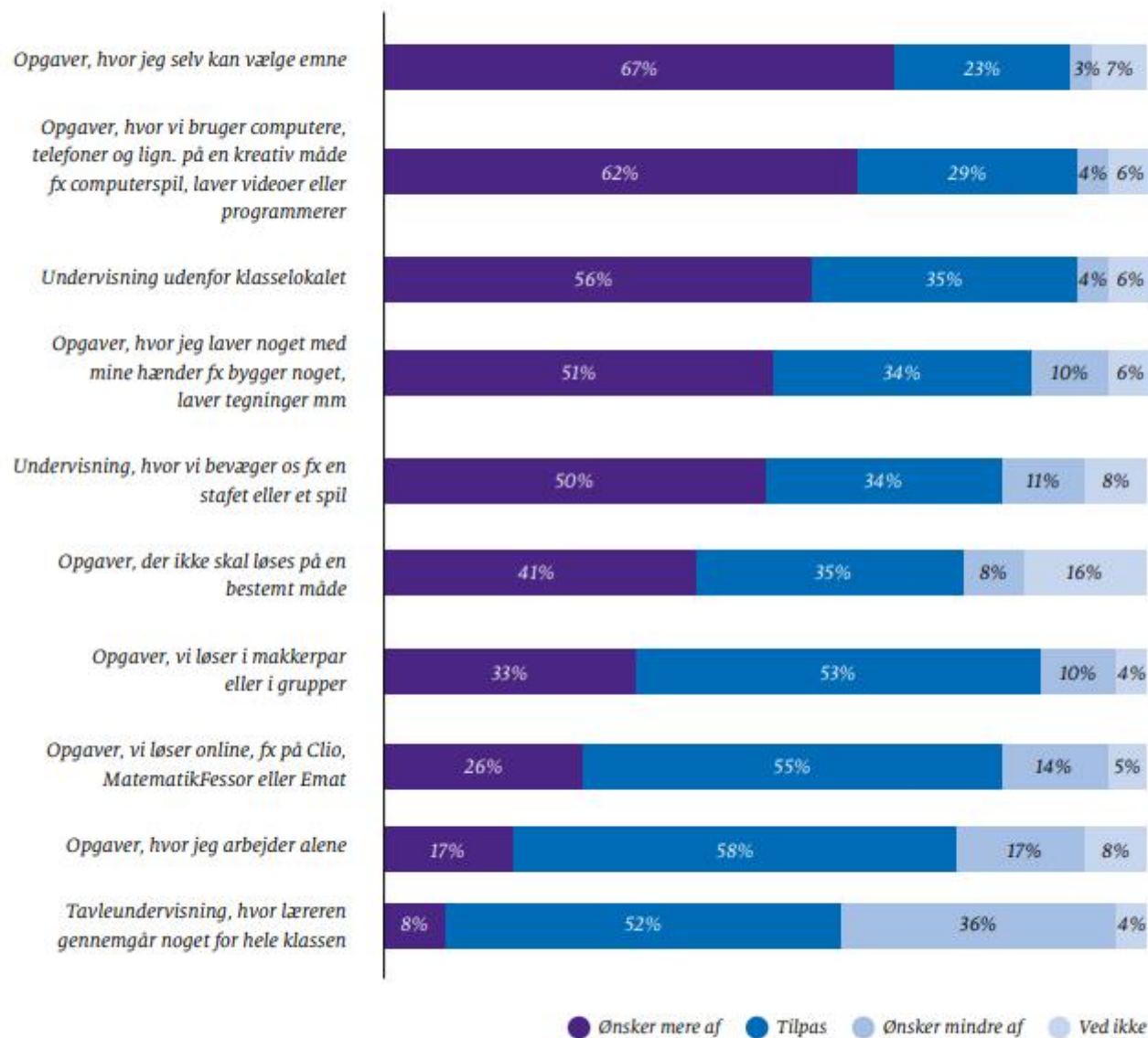
MOTIVERENDE UNDERVISNINGSGREB OG -TILGANGE

Børnene ønsker mere udforskende undervisning med plads til forandring

Hvis du selv kunne vælge, hvad vil du så gerne have mere af i undervisningen?

Figur 1: Børnenes ønsker til undervisningen

BØRNE-TOPMØDE

MEDBESTEMMELSE

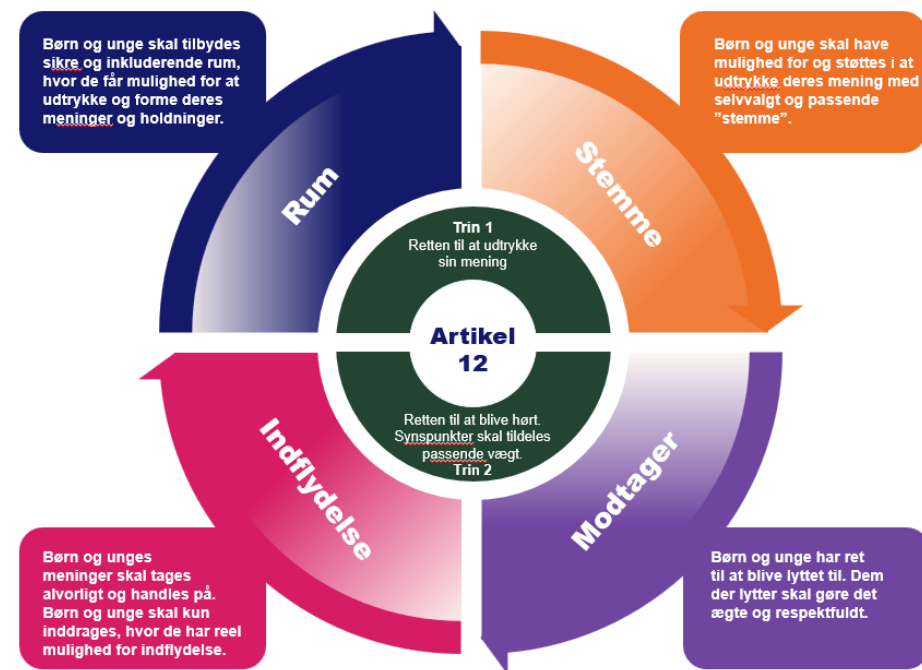
i SKOLEN ifølge ELEVENE

Professor Laura Lundy

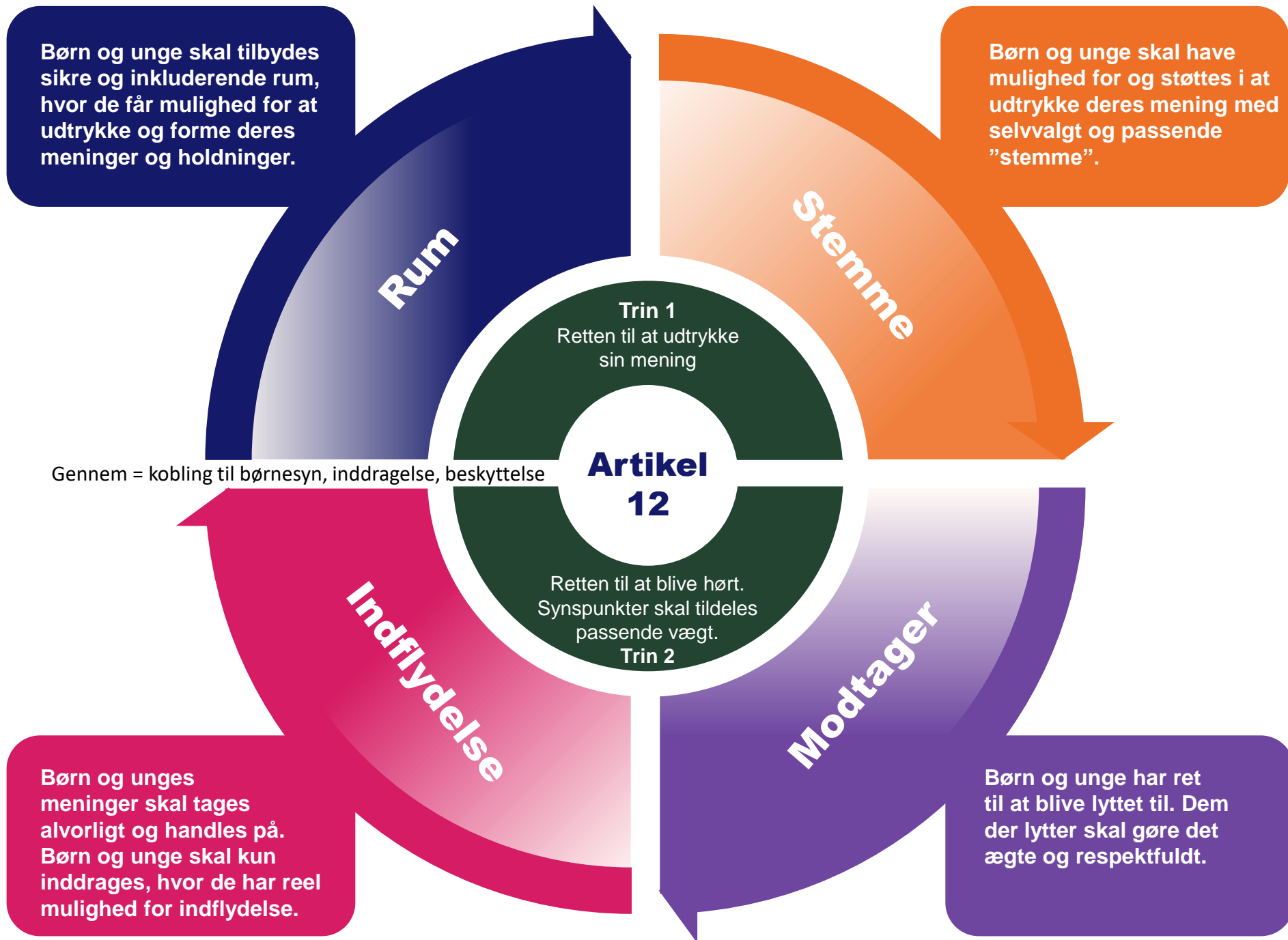
- Co-director af Centre for Childrens Rights.
- Professor i Børns Rettigheder ved Queen's University, Belfast.
- Professor i Jura ved University College Cork.
- Udgav i 2007: "Voice is not enough".

Model for meningsfuld deltagelse

Denne model udarbejdet af Professor Laura Lundy giver en vejledning til at hjælpe med at realisere Artikel 12 i Børnekonventionen.

Modellen fokuserer på fire sammenhængende og indbyrdes afhængige elementer, som følger hinanden i kronologisk rækkefølge.

*”Når der ikke er god tid,
er det bare sådan
luk-røven-agtigt”*

Planlægning

Denne tjekliste guider dig i, hvordan du lytter til børn og unge og inddrager dem i beslutningsprocessen, når du udvikler politikker, planer, tjenester, programmer, styring, forskning og lovgivning på nationalt, lokalt og organisatorisk niveau.

Du bør informere børn og unge om, at de har ret til at have en stemme i beslutningsprocessen, og at du vil tage deres synspunkter alvorligt.

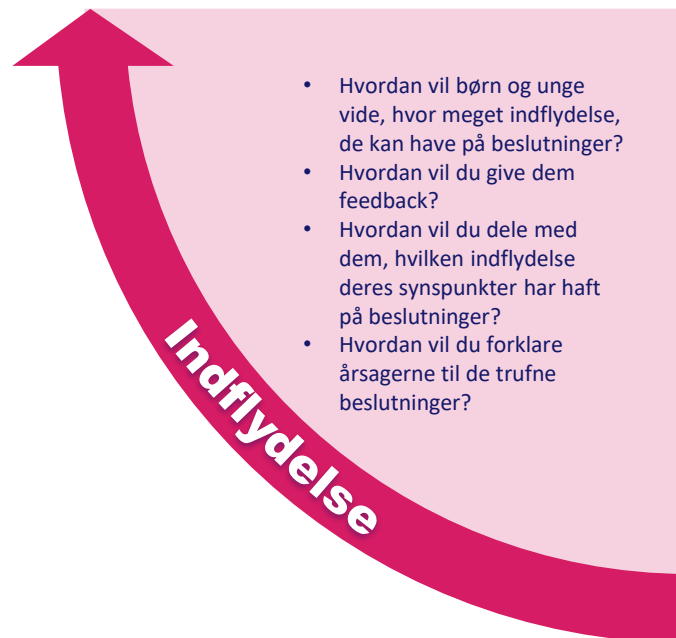
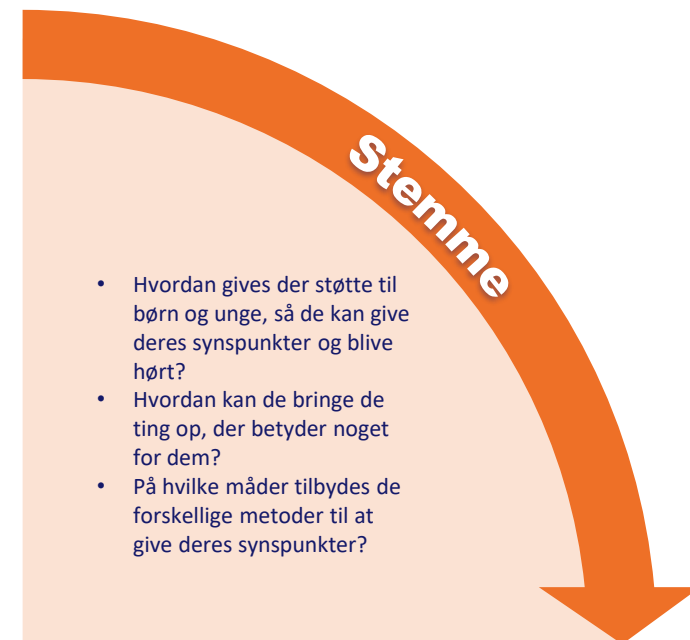

Hverdagsrum

Denne tjekliste er designet som en guide for at hjælpe dig med at sikre, at børn og unge har en stemme i beslutningsprocessen.

Den kan anvendes i mange dagligdagssituationer, hvor børn har deres gang.

Sørg for, at de måder, du inddrager børn og unge i beslutningsprocessen, er alderssvarende og tilgængelige for alle, både fysisk og online.

**DO – AND THEN
DO BETTER!**

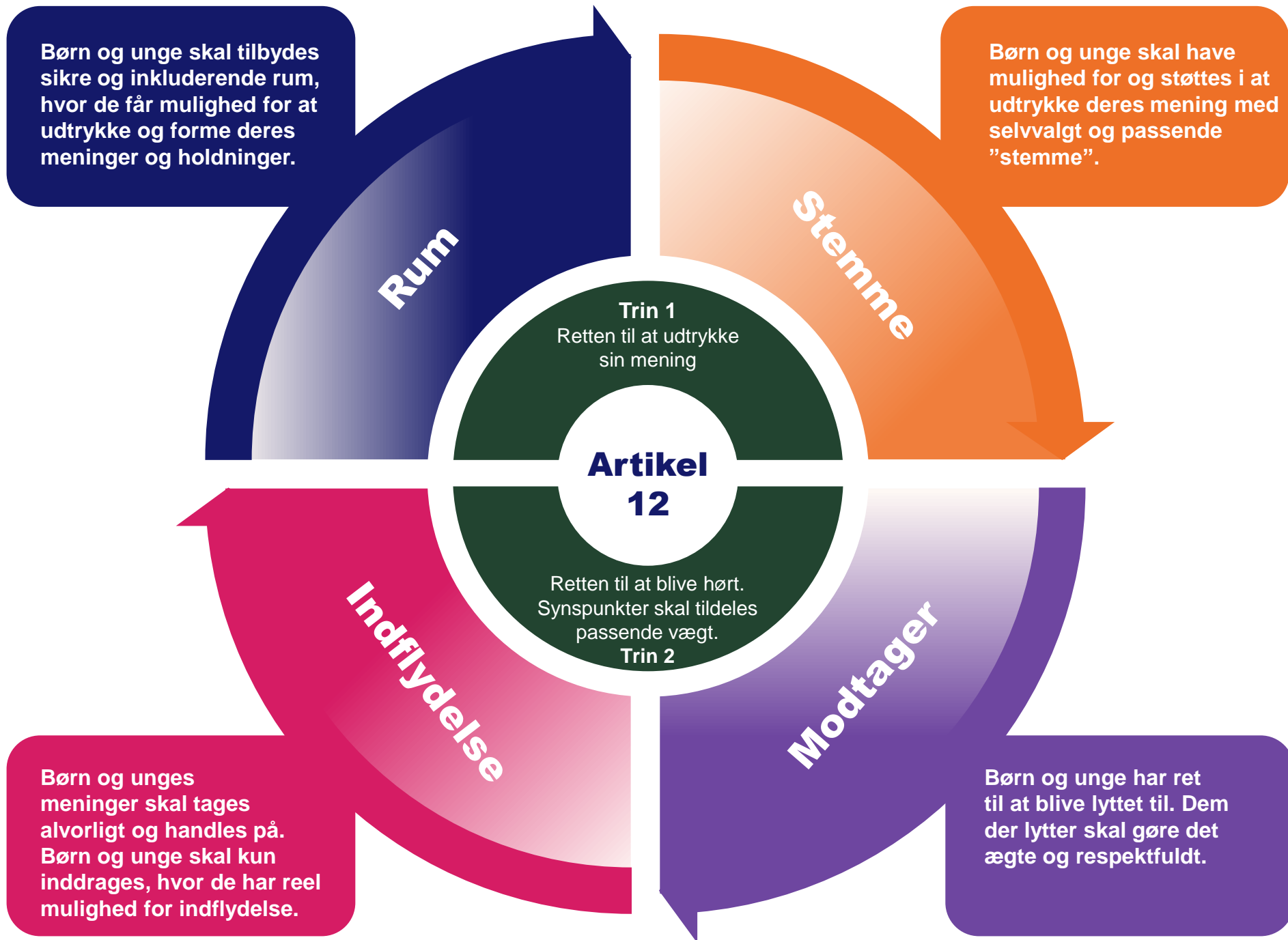
Spisetid!

Model for meningsfuld deltagelse

Denne model udarbejdet af Professor Laura Lundy giver en vejledning til at hjælpe med at realisere Artikel 12 i Børnekonventionen.

Modellen fokuserer på fire sammenhængende og indbyrdes afhængige elementer, som følger hinanden i kronologisk rækkefølge.

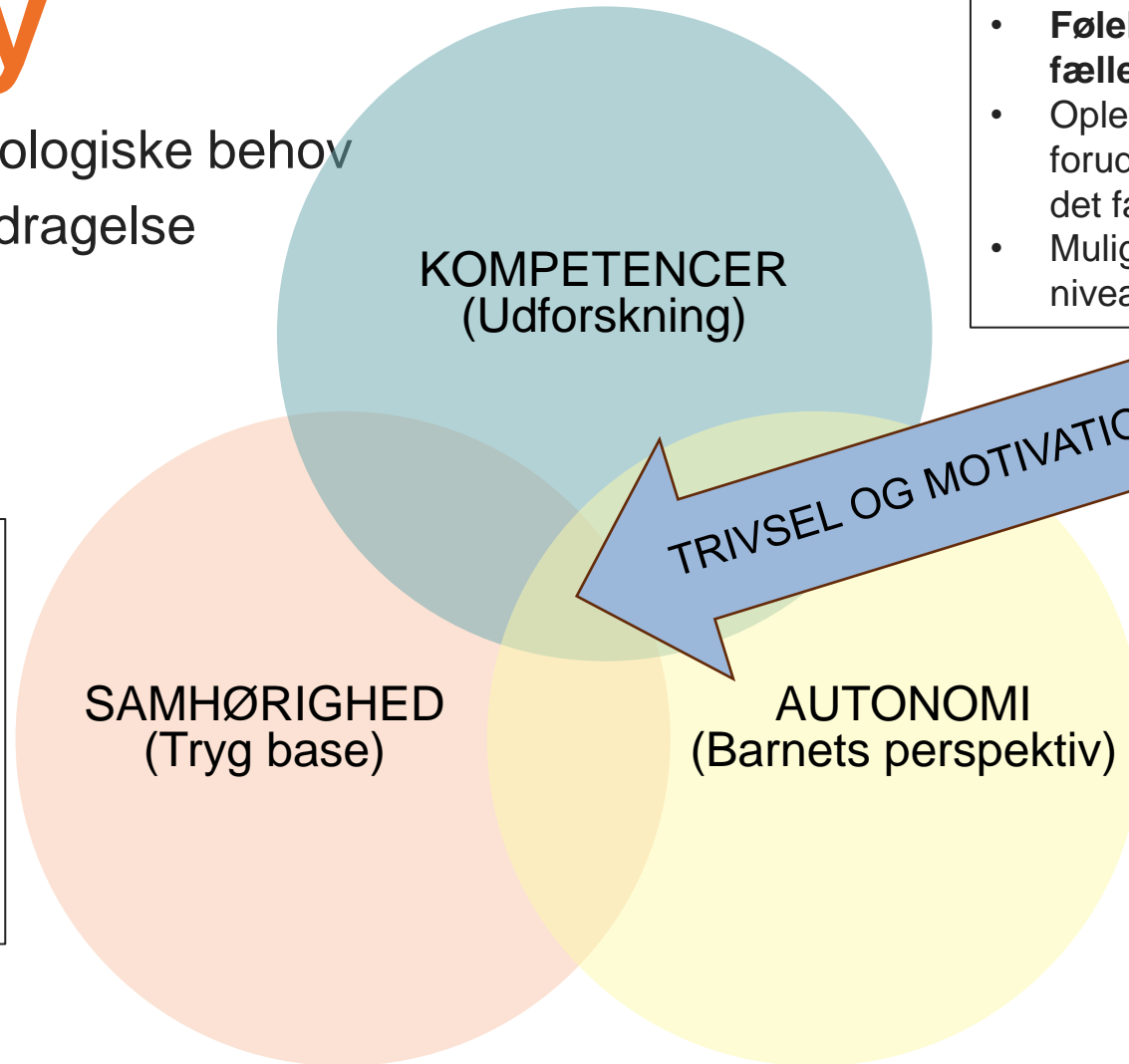

Selvbestemmelsesteorien og Lundy

Grundlæggende, psykologiske behov
Rettighedsbaseret inddragelse

STEMME

– Støtte til selvvalgt stemme, struktur

- Følelsen af at have noget at byde ind med i fællesskabet og i undervisningen.
- Oplevelsen af at have de nødvendige forudsætninger, for at **slå til**. Både i forhold til det faglige OG det sociale.
- Mulighed for at blive udfordret på et passende niveau, ikke for meget og ikke for lidt (NUZO).

RUM

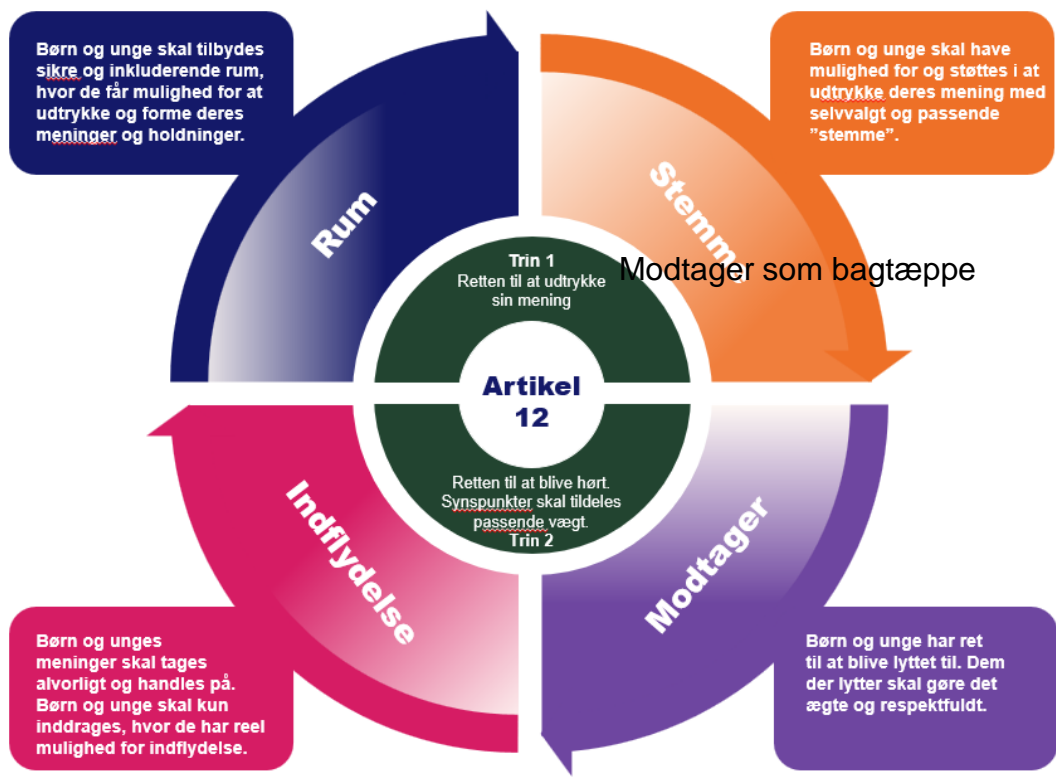
- Følelsen og oplevelsen af at høre til og være manglet ved fravær.
- Adgang til nære relationer.
- Mulighed for at få og give varme, nærhed og omsorg.
- Tryk base.

- Følelsen af at sidde i førersædet i eget liv – oplevelse af mening.
- Fravær af kontroltab og afmagt.
- Oplevelsen af at blive hørt og inddraget.
- At blive tilbudt relevante valgmuligheder.

STEMME - INDFLYDELSE

**MODTAGER ER AFGØRENDE –
SKABER BETINGELSERNE**

Lundy's model i 2 versioner

MEDBESTEMMELSE i SKOLEN

**Lytt
aktivt!**

**MELDE
TILBAGE**

Vi ved det godt...

*”Det kunne være en god ting
hvis de voksne fortæller en,
hvad det vil blive brugt til og
hvornår det vil blive brugt.”*

Med udgangspunkt i Laura Lundy og Selvbestemmelsesteorien

Får du øje på noget fra egen praksis, hvor:

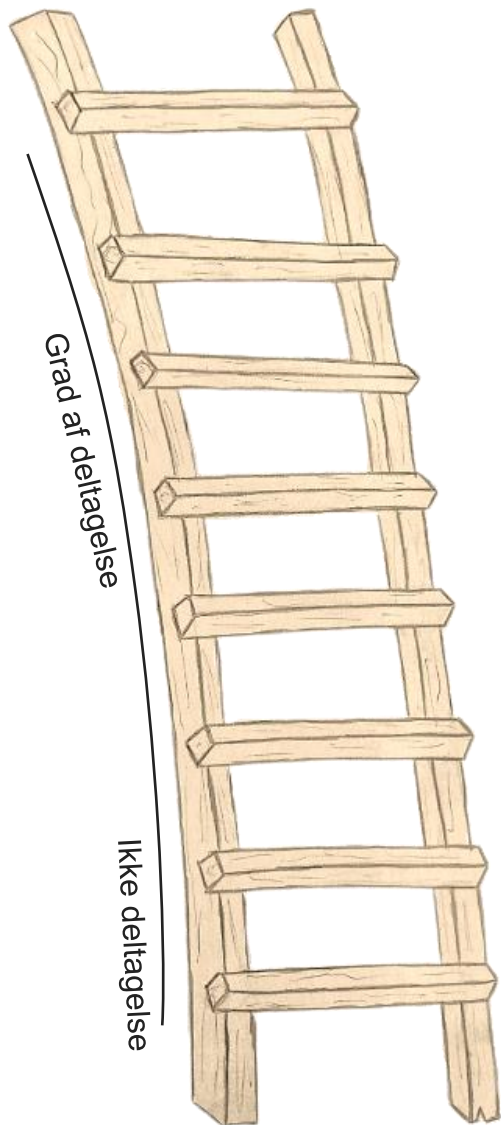
- *Du lykkes særligt godt med inddragelse?*
- *Der er udviklingspotentiale?*

Drøft med din sidemakker

Her arbejder vi med
Børnevenlig Kommune

Harts Deltagelsesstige

8. Børn- og ungeinitiativ – Voksne involveres Børn og unge tager initiativ, starter projekter og inviterer og involverer voksne.	} Grad af deltagelse
7. Børn- og ungeinitiativ – Børn og unge styrer det selv Børn og unge tager initiativ og har beslutningskompetence. Voksne står til rådighed.	
6. Vokseninitiativ – medbestemmende deltagelse Børn får medindflydelse på voksen-initiativer.	
5. Konsulteret og informeret Børn involveres i omfattende grad i et projekt, som de voksne står for.	
4. Udpeget og informeret Voksne inviterer børn og unge til at medvirke i en bestemt anledning. De informeres om hvorfor og på hvilke præmisser, hvorefter børn og unge selv beslutter, om de vil være med.	} Ikke deltagelse
3. Symbolsk deltagelse Børn får tilsyneladende lov til at komme til orde, men formålet er dybest set at underbygge de voksnes børnevenlige image – ikke at fremme børns egne interesser.	
2. Dekoration Børn og unge deltager som pynt, men forstår ikke, hvad det drejer sig om.	
1. Manipulation Børn og unge siger og gør det, som de voksne foreslår eller fortæller dem.	

Inddragelse af elever i udskolingen

Høj inddragelse

Elevinitiativ, beslutninger i fællesskab mellem lærer/pædagog og elever

Elev/elever tager initiativ, starter projekter og inviterer lærer/pædagog

Elevinitiativ og beslutninger af elev/elever

Elev/eleverne tager initiativ og har beslutningskompetence i forløbet/projektet - lærer/pædagog står til deres rådighed

Lærer/pædagog-initiativ, beslutninger i fællesskab mellem lærer/pædagog og elev/elever

Lærer/pædagog tager initiativ, men elev/eleverne er med i alle faser og er med til at træffe beslutninger

Konsulteret og informeret

Forløbet/projekter designes og udføres af lærer/pædagog, men elev/elever er konsulteret, de har fuld indsigt i processen og deres synspunkter tages alvorlig

Udpeget og informeret

Lærer/pædagog inviterer elev/elever til at medvirke i en bestemt anledning, informerer dem om hvorfor og på hvilke præmisser, hvorefter elev/elever selv beslutter, om de vil være med

Symbolisk deltagelse

Elev/elever bliver spurgt til deres synspunkter på et bestemt emne. De har ingen eller ringe mulighed for at påvirke måden, de kan udtrykke sig

Dekoration

Elev/elever deltager, men forstår ikke, hvad det drejer sig om

Manipulation

Elev/elever siger og gør det, som voksne foreslår/ fortæller dem. Eller lærer/pædagog spørger elever og bruger dele af elevens udsagn, men giver ikke elever en tilbagemelding på, hvilken indflydelse elever har haft

Ingen inddragelse

8. Elevinitiativ, beslutninger i fællesskab mellem lærer/ pædagog og elever. Elev/elever tager initiativ, starter projekter og inviterer lærer/pædagog.

7. Elevinitiativ og beslutninger af elev/elever.

Elev/eleverne tager initiativ og har beslutningskompetence i forløbet/projektet – lærer/pædagog står til deres rådighed.

6. Lærer/pædagog-initiativ, beslutninger i fællesskab mellem lærer/pædagog og elev/elever.

Lærer/pædagog tager initiativ, men elev/eleverne er med i alle faser og er med til at træffe beslutninger.

5. Konsulteret og informeret.

Forløbet/projekter designes og udføres af lærer/pædagog, men elev/elever er konsulteret, de har fuld indsigt i processen og deres synspunkter tages alvorlig.

4. Udpeget og informeret.

Lærer/pædagog inviterer elev/elever til at medvirke i en bestemt anledning, informerer dem om hvorfor og på hvilke præmisser, hvorefter eleven/elever selv beslutter, om de vil være med

3. Symbolisk deltagelse.

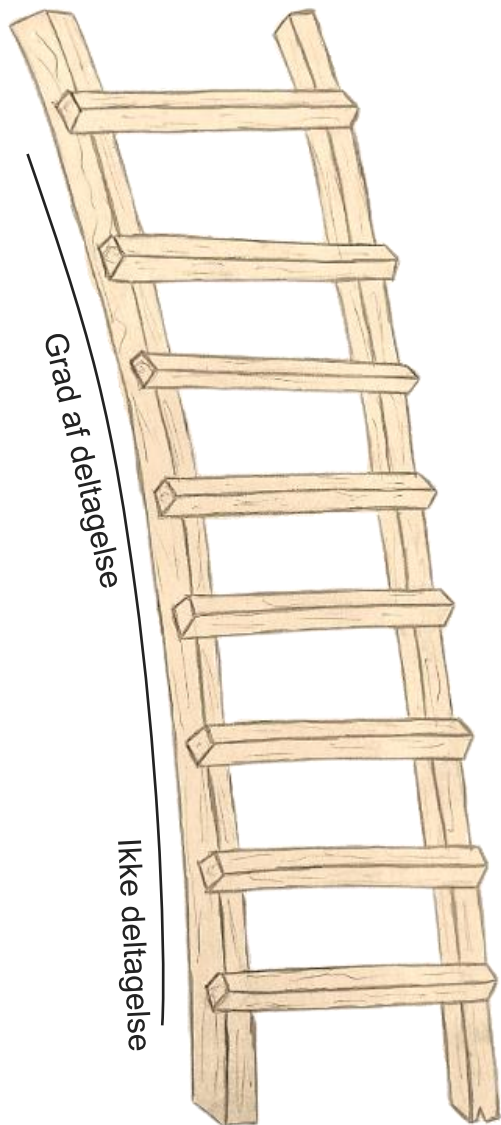
Elev/elever bliver spurgt til deres synspunkter på et bestemt emne. De har ingen eller ringe mulighed for at påvirke måden, de kan udtrykke sig.

2. Dekoration.

Elev/elever deltager, men forstår ikke, hvad det drejer sig om.

1. Manipulation

Elev/elever siger og gør det, som voksne foreslår/ fortæller dem. Eller lærer/pædagog spørger elever og bruger dele af elevens udsagn, men giver ikke elever en tilbagemelding på, hvilken indflydelse elever har haft

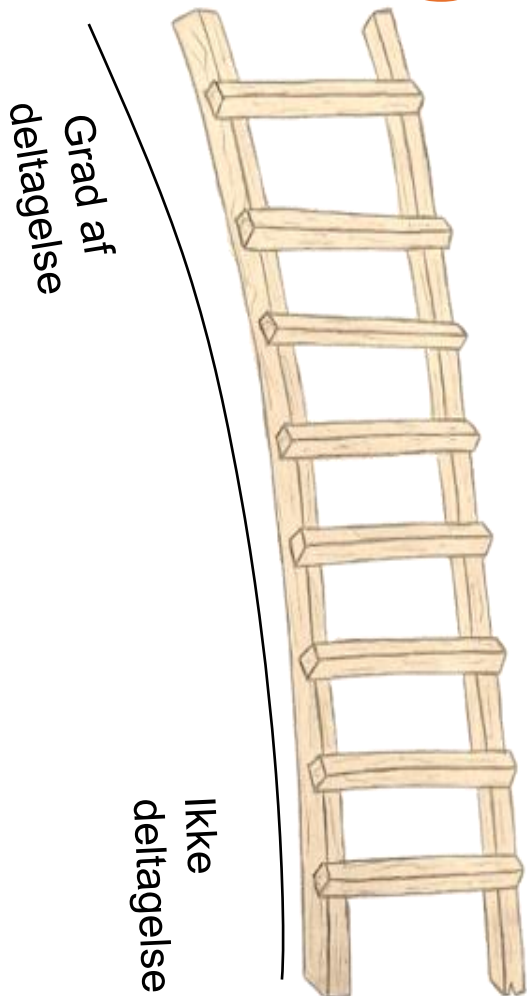

Med udgangspunkt i Harts **Deltagelsesstige**

*Find eksempler fra egen praksis,
hvor du inddrager på forskellige
trin på stigen.*

Er der noget særligt, du får øje på?

Harts Deltagelsesstige

8. Børn- og ungeinitiativ – Voksne involveres Børn og unge tager initiativ, starter projekter og inviterer og involverer voksne.
7. Børn- og ungeinitiativ – Børn og unge styrer det selv Børn og unge tager initiativ og har beslutningskompetence. Voksne står til rådighed.
6. Vokseninitiativ – medbestemmende deltagelse Børn får medindflydelse på voksen-initiativer.
5. Konsulteret og informeret Børn involveres i omfattende grad i et projekt, som de voksne står for.
4. Udpeget og informeret Voksne inviterer børn og unge til at medvirke i en bestemt anledning. De informeres om hvorfor og på hvilke præmisser, hvorefter børn og unge selv beslutter, om de vil være med.
3. Symbolsk deltagelse Børn får tilsyneladende lov til at komme til orde, men formålet er dybest set at underbygge de voksnes børnevenlige image – ikke at fremme børns egne interesser.
2. Dekoration Børn og unge deltager som pynt, men forstår ikke, hvad det drejer sig om.
1. Manipulation Børn og unge siger og gør det, som de voksne foreslår eller fortæller dem.

8. Børn- og ungeinitiativ – Voksne involveres
7. Børn- og ungeinitiativ – Børn og unge styrer det selv
6. Voksen initiativ – medbestemmende deltagelse
5. Konsulteret og informeret
4. Udpeget og informeret
3. Symbolsk deltagelse
2. Dekoration
1. Manipulation

Læringsmiljøet, rammerne og kulturen

Eksempler fra praksis

Tryghedsvandring
og tryghedsundersøgelse

VI
M
ER

Klassecharter

På hvilke områder kan eleverne eksempelvis have indflydelse i undervisningen?

- Indhold: Emner og materialer
- Arbejdsform: F.eks. Individuelt eller i gruppe
- Metode og tilgang: Bevægelse, kreativitet,...
- Arbejdssted: Hvor må vi være?
- Rammer: Hvordan ser der ud, hvor vi arbejder?
- Evaluering: Hvordan fungerer undervisningen for os? (Vi skal lytte ægte!)
- I det hele taget inddragelse af elevernes livsverden!

Så eleverne kan have indflydelse på både pædagogiske metoder og genstandsfelt/omdrejningspunkt/emne, mens målet i højere grad vil være defineret ud fra den pædagogiske og didaktiske faglighed. Vi kan komme "samme" sted hen på mange måder – men vi gør ofte det, vi kender. Det er menneskeligt!

Det er jer, der kan se åbningerne og mulighederne i jeres praksis!

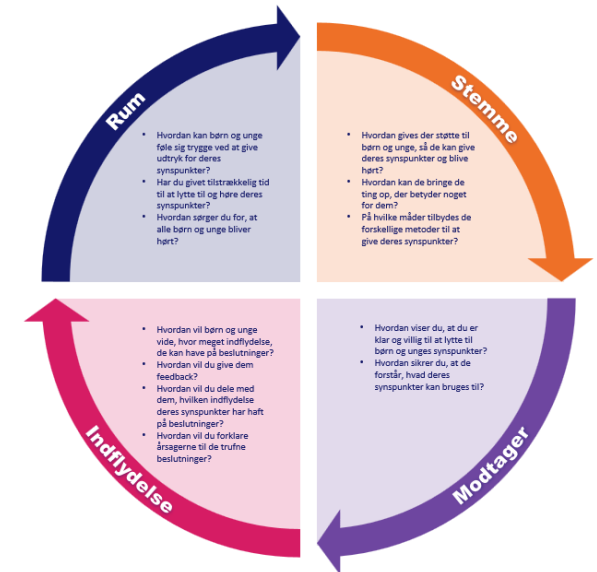
Med udgangspunkt i Laura Lundy's model, Selvbestemmelsesteorien og Harts Deltagelsesstige

Er der noget, jeg kan skrue på?

Brug Laura Lundy's model til at forholde dig til en konkret praksis. Det kan være et forløb, en lektion, trivselsarbejde eller andet, der giver mening i dit arbejde.

Forhold dig til henholdsvis RUM – STEMME – MODTAGER – INDFLYDELSE
Brug spørgsmålene fra Laura Lundy – Hverdagsrum.

Hvad kan jeg skrue på, så jeg forbedrer betingelserne for elevinddragelse?

PAUSE

Have
a
Break

Med udgangspunkt i Laura Lundy's model, Selvbestemmelsesteorien og Harts Deltagelsesstige

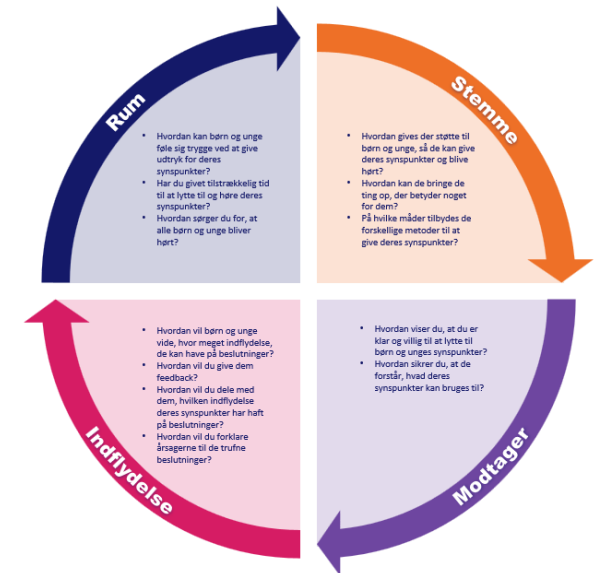
Er der noget, jeg kan skrue på?

Brug Laura Lundy's model til at forholde dig til en konkret praksis. Det kan være et forløb, en lektion, trivselsarbejde eller andet, der giver mening i dit arbejde.

Forhold dig til henholdsvis RUM – STEMME – MODTAGER – INDFLYDELSE
Brug spørgsmålene fra Laura Lundy – Hverdagsrum.

Hvad kan jeg skrue på, så jeg forbedrer betingelserne for elevinddragelse?

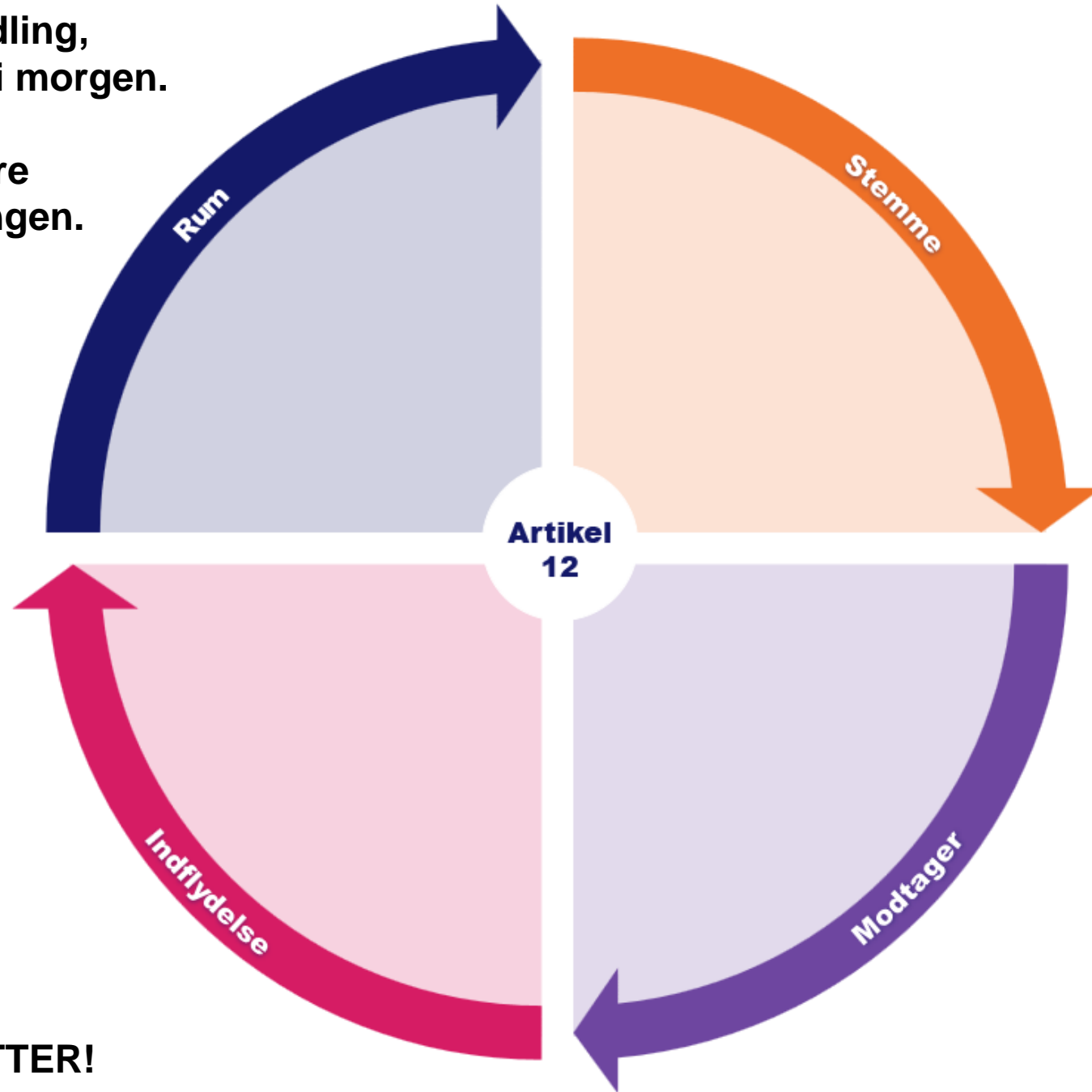
**Planlæg en konkret handling, du kan gå hjem og gøre i morgen.
Mikrohandlinger kan være med til at bære forandringen. Babysteps er ok!**

**Planlæg en konkret handling,
du kan gå hjem og gøre i morgen.**

**Mikrohandlinger kan være
med til at bære forandringen.**

Babysteps er ok!

Når jeg kommer tilbage til
praksis, vil jeg:

...

...

...

DO – AND THEN DO BETTER!

Opsamling

MENTI

Hvad tager jeg med
fra i dag?

Kode: 89618275

Vil du vide mere?

Se mere om Aalborg som Børnevenlig Kommune

Du kan se mere om Aalborg som Børnevenlig Kommune på hjemmesiden:

[Børnevenlig Kommune \(aalborg.dk\)](http://aalborg.dk/bornevenlig-kommune)

Nationalt

Du kan se mere om Børnevenlige Byer og Kommuner i Danmark på UNICEF Danmarks side her:

<https://www.unicef.dk/national/bornevenlige-byer/>

Internationalt

Du kan se mere om Børnevenlige Byer og Kommuner i hele verden på UNICEF's internationale side her:

<https://childfriendlycities.org/>

Mere om pilotfasen
som Børnevenlig
Kommune her:

Materialer

Børnevenlig Kommune – Aalborg:

Samling af materialer med fokus børneinddragelse og børns rettigheder

Du kan finde materialer udviklet og sammensat i Aalborg her.

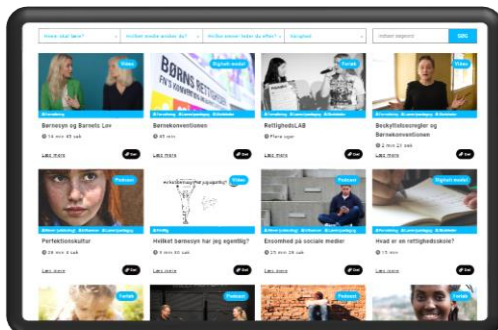
https://drive.google.com/drive/folders/1oh97xtzTkl6c6HrnYS8sGmkj4BTEw5Wo?usp=drive_link

UNICEFs læringsunivers

Et bredt udvalg af materialer med udgangspunkt i Børnekonventionen.

<https://dkborn.unicef.dk/>

”Hvad blev til virkelighed?”

Husk feedback!

Her arbejder vi med
Børnevenlig Kommune

TAK for jeres tid!

Rikke Borre Hartmann

Mail: rhar-skole@aalborg.dk – Telefon: 93520075

